

ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည် စစ်တိုက်ရလိမ့်မယ်နဲ့
နိုင်ငံရေးဆောင်းပါးများ

ဘောင်ဘေး

(ရန်ကုန်တက္ကသိုလ်)

စာရေးသူရဲ့ အမှာ စာ

'ဇာတ်သမားလာရင် မှတ်သားစရာပါရမယ်' ဆိုတဲ့ စကားတစ်ခွန်း ကြားဖူးပါတယ်။ အရမ်း သဘောကျခဲ့တယ်။ ဒါ့ကြောင့် ကျွန်တော်ဆောင်းပါးတွေ ရေးတဲ့ အခါမှာ အဲဒီစကားအတိုင်း မှတ်သားစရာတစ်ခုခုပါအောင်၊ သမိုင်းမှတ်တမ်းတစ်ခုခု ကျန်ရစ်အောင် ကြိုးစားရေးသားခဲ့ပါတယ်။ ဒါ့ကြောင့် ဆောင်းပါးတစ်စောင် ရေးဖို့ ရာ အချိန်အတော်ကြာကြာ ပေးရပါတယ်။ ကျွန်တော်ဟာ ရေးပြီးသမျှ ဆောင်းပါးတွေကို နီးစပ်ရာ ဂျာနယ်တိုက်တွေကို ပို့သလို Facebook က Political Comments page မှာ လည်း တင်ပေးပါတယ်။

ဂျာနယ်တိုက်မှာ တော့ အယ်ဒီတာက သဘောကျရင် ထည့်ပေးတာ မို့ အယ်ဒီတာ့အကြိုက်ကိုသာ သိရပြီး ပရိသတ်အကြိုက်ကို မသိရပါ။ Facebook မှာ က တစ်ရက်နှစ်ရက်အတွင်း like တွေ ပေါ်လာတာမို့ ဘယ်ဆောင်းပါးကို ဘယ်နှယောက် နှစ်သက်တယ်ဆိုတာ ရ က ပို င်း အ တွ င်း မှာ သိရပါတယ်။ like များများ ရရင် ကြည်နူးရပါတယ်။ like များများ မရရင်လည်း ဖတ်တဲ့ လူများ ရင် အွန်လိုင်းစာဖတ်သူတွေက ဘယ်အကြောင်းအရာကို ပိုစိတ်ဝင်စားတယ်ဆိုတာ သိလာပါတယ်။

'ငြိမ်းချမ်းရေးလမ်းကြောင်းပေါ် တက်လှမ်းကြပါစို့' ဆိုတဲ့ ဆောင်းပါးဟာ ဝင်ကြည့်သူ ၁၉၂ ယောက်ရှိတာမို့

ကိုယ့်အွန်လိုင်းစာဖတ်ပရိသတ် ၄၀၀ ကျော်ထဲမှာ တစ်ဝက်နီးပါးက ငြိမ်းချမ်းရေးကို စိတ်ဝင်စားကြတယ် ဆိုတာ သိသွားပါတယ်။ ကိုယ့်အွန်လိုင်းစာဖတ်ပရိသတ်တွေ စိတ်ဝင်စားမှု အနည်းဆုံးက ဗမာပြည်ကွန်မြူနစ်ပါတီနဲ့ ပတ်သက်တဲ့ ဆောင်းပါးတွေ ဖြစ်ပါတယ်။ အများ ဆုံးဝင်ကြည့်တာ ၅ ယောက်လောက်ပဲ ရှိပါတယ်။

ဗမာပြည်ကွန်မြူနစ်ပါတီနဲ့ ပတ်သက်တဲ့ ဆောင်းပါးတွေကို ကျွန်တော်က 'ရဲဘော်ထွန်းသိန်း' ဆိုတဲ့ ကလောင်နာမည်နဲ့ ရေးခဲ့ပါတယ်။ အဲဒီ ဆောင်းပါးတွေကိုပါ ဒီစာအုပ်မှာ စုစည်းဖော်ပြပေးထားပါတယ်။ ဗမာပြည် ကွန်မြူနစ်ပါတီနဲ့ ပတ်သက်တဲ့ ဆောင်းပါးတွေဟာ လူအဖတ်နည်းပေမယ့် စာဖတ်ပရိသတ်တွေ (အထူးသဖြင့် လူငယ်တွေ) သိသင့် သိထိုက်တဲ့ အကြောင်းအရာ အချက်အလက်တွေဖြစ်တာမို့ အထူးအလေးထားပြီး ရေးသားခဲ့ပါတယ်။

ဒီစာအုပ်ဟာ ဆောင်းပါးပေါင်းချုပ်အမျိုးအစား ဖြစ်ပါတယ်။ ကျောင်းသားအရေး၊ နိုင်ငံရေး၊ စီးပွားရေး၊ ကိုးကန့်အရေး၊ ငြိမ်းချမ်းရေး၊ ဗမာပြည်ကွန်မြူနစ်ပါတီအရေးဆိုပြီး အမျိုးအစား ၆ မျိုး ခွဲခြားသတ်မှတ် ဖော်ပြပေးထားပါတယ်။ ဒီဆောင်းပါးတွေမှာ ပါဝင်တဲ့ အချက်အလက်တွေဟာ သမိုင်းမှတ်တမ်းတွေအဖြစ် အထောက်အကူပြုလိမ့်မယ်လို့ မျှော်လင့် ယုံကြည်ပါတယ်။ စာနယ်ဇင်းတွေ၊ သတင်းဌာနတွေကို ကိုးကားရေးသား ထားတာဖြစ်တဲ့ အတွက် သတင်းအချက်အလက်အရ အမှန်အကန်တွေ ဖြစ်ပါကြောင်း ဖော်ပြအပ်ပါတယ်။

ဒီ စာ အုပ် မှာ ဖော်ပြထားတဲ့ ဓာတ်ပုံတွေဟာ အင်တာနက်ကနေ

ယူပြီး သုံးစွဲထားတာမို့
ဓာတ်ပုံရိုက်ကူးထားသူများကို
ပြောကြားလိုပါတယ်။

သက်ဆိုင်ရာ သတင်းဌာန၊
အထူးကျေးဇူးတင်ရှိကြောင်း

အောင်အေး (ရန်ကုန်တက္ကသိုလ်)

* * *

ကျောင်းသားအရေး

ကျောင်းသားသမဂ္ဂ လေ့လာရေး

တကယ်တော့ ကျောင်းသားသမဂ္ဂဆိုတာ မြန်မာပြည်အတွက်တော့ စိမ်းနေတဲ့ အဖွဲ့အစည်း မဟုတ်ပါဘူး။ သမိုင်းမှာ ပေါ်ထွန်းခဲ့ပြီးသား အဖွဲ့အစည်းတစ်ခု ဖြစ်ပါတယ်။ ၁၉၆၂ ခုနှစ်ကျမှ ဖျက်သိမ်းခြင်းခံခဲ့ရတာ ဖြစ်ပါတယ်။ ၁၉၈၈ အရေးတော်ပုံကြီးရဲ့ အကျိုးဆက်နဲ့ ခုတော့ ကျောင်းသား သမဂ္ဂတွေ ပြန်လည်ပေါ်ထွန်းလာခဲ့ပါပြီ။ ဘာပဲပြောပြော စစ်အစိုးရလက်အောက်မှာ ဆိုရင် ပေါ်လာဦးမှာ မဟုတ်သေးပါဘူး။ ဒီမိုကရေစီပြုပြင် ပြောင်းလဲမှုလုပ်လာတဲ့ ရေခံမြေခံမှာ ရှင်သန်လာတာပဲ ဖြစ်ပါတယ်။ ဒါပေမယ့် ကျွန်တော်တို့ အပါအဝင် နှောင်းခေတ်ကျောင်းသား ကျောင်းသူတွေဟာ သမိုင်းမှာ ပေါ်ထွန်းခဲ့ဖူးတဲ့ ကျောင်းသားသမဂ္ဂနဲ့ ပတ်သက်လို့ စာအုပ်စာပေတွေမှာ ဖတ်ဖူးတာကလွဲလို့ ကိုယ်တွေ့ မကြုံခဲ့ဖူးပါဘူး။ ကျောင်းသားသမဂ္ဂအဆောက်အဦဆိုတာလည်း ရှေးဟောင်း ရှားပါးဓာတ်ပုံထဲမှာ သာ တွေ့ဖူးခဲ့တာပါ။ ရန်ကုန်တက္ကသိုလ်အဝင်ဝ အဓိပတိလမ်းထိပ် ညာဘက်မှာ ရှိတဲ့ ကွက်လပ်ကြီးမှာ တစ်ချိန်က ကျောင်းသားသမဂ္ဂ အဆောက်အဦကြီး ရှိခဲ့ဖူးတယ်ဆိုတာကို မသိကြသူ များ ပါသည် ။ ကျောင်းသူ ကျောင်းသားတွေတောင် မသိတာဆိုတော့

အပြင်လူတွေဆို ပိုဆိုးတာပေါ့။ အဲဒီကွက်လပ်ကြီးထဲမှာ အခုထိ
ရှိနေသေးတဲ့ ရှေးက အမှတ်အသားတစ်ခုကတော့
ဗိုလ်အောင်ကျော်အထိမ်းအမှတ် ကျောက်တိုင်လေး ဖြစ်ပါတယ်။
အဲဒါကို 'မင်းဒင်ရဲ့ သက်ခိုင်' စာအုပ်ထဲမှာ ဟယ်ရီတန်အုတ်ဂူလို့
မှားယွင်း ဖော်ပြထားပါတယ်။ သူက မသိတာကို မသိသလို မရေးဘဲ
ထားလိုက်ရင် အကောင်းသား။ စိတ်ထင်နဲ့ မှန်းသန်းရေးလိုက်တော့
တလွဲဖြစ်သွားပြီး အဲဒီစာအုပ်ဖတ်ထားသူတွေက ဗိုလ်အောင်ကျော်
အထိမ်းအမှတ်ကျောက်တိုင်ကို ဟယ်ရီတန်အုတ်ဂူလို့
တောက်လျှောက်ကြီး အမှတ်မှားသွားနိုင်ပါတယ်။ ဒါကြောင့်
အင်္ဂလိပ်အစိုးရခေတ် ကျောင်းသားသမဂ္ဂအကြောင်း၊ လွတ်လပ်
ရေးရပြီးနောက် ကျောင်းသားသမဂ္ဂအကြောင်းတွေကို သိမှီသူတွေက၊
ဒါမမှ ဟုတ် သိမှီသူတွေ ပြန်ပြောထားတာတွေ ကြားဖူးနားဝ
ရှိထားသူတွေက ပြန်လည်ဖော်ထုတ် ရေးသားသင့်ကြပါတယ်။

အခုလည်း ဒီမိုကရေစီပြုပြင်ပြောင်းလဲမှု ရေခဲမြေခံကနေ
ရှင်သန်လာတဲ့ ကျောင်းသားသမဂ္ဂတွေက သမိုင်းပေးတာဝန်အရ
အမျိုးသားပညာရေး ဥပဒေကို သပိတ်မှောက်ပြီး ပြုပြင်ပြောင်းလဲဖို့
တောင်းဆိုလာတဲ့ အခါကျမှ လူအတော်များများ ပဲ ပညာရေးကို
စိတ်ဝင်စားလာကြပါတယ်။ စိတ်ဝင်စားလာသူအတော်များများက
သူတို့ ပြောချင်တာတွေကို ပြောချင်သလိုပြောနေကြတဲ့ အခါကျတော့
အတော့်ကို ဝှက်ကျနေပါတယ်။ တချို့ကလည်း ပိဋကတ် စာပေတွေ
ကျက်မှတ်နေရာကနေ ဥပဒေကို ထဆွေးနွေးကြတယ်။ တချို့ကလည်း
ပညာရေးဘွဲ့ရထားတယ်ဆိုပြီး စင်္ကာပူနိုင်ငံမှာ က ဘယ်လို၊
အမေရိကန်နိုင်ငံမှာ က ဘယ်လိုဆိုတာတွေ အတည်ပေါက်ကြီးနဲ့
ဆွေးနွေးတယ်။ တကယ်တော့ အဲဒီလို စိတ်ဝင်စားတဲ့ လူတွေများ

လာတာ ကျောင်းသားတွေရဲ့ အောင်ပွဲဖြစ်ပါတယ်။ အရင်တုန်းက
 စိတ်ဝင်စားရကောင်းမှန်း မသိတဲ့ လူတွေ စိတ်ဝင်စားလာအောင်
 လုပ်နိုင်တာ အောင်ပွဲလို့ သတ်မှတ်ရပါလိမ့်မယ်။
 ကြိတ်ဝိုင်းမဟုတ်တော့ပါဘူး။ တစ်နိုင်ငံလုံးအတိုင်းအတာအထိ
 ကျယ်ပြန့်လာတာ ဖြစ်ပါတယ်။ နိုင်ငံတကာအထိ ကျယ်ပြန့်သွားရင်
 ပိုတောင်ကောင်းပါသေးတယ်။

ရန်ကုန်တက္ကသိုလ်ကျောင်းသားသမဂ္ဂ (၁၉၂၇-၁၉၆၂)
 မျိုးချစ်မြန်မာသမ္မတ ဦးညိုက တည်ဆောက်လှူဒါန်းသည် ဟု
 ကြေးမုံ ဦးသောင်းက မှတ်တမ်းပြုစုခဲ့သည် ။

ကိုယ့်နိုင်ငံက ကျောင်းသားသမဂ္ဂတွေက အခုလို ရှင်သန်လာတဲ့ ၊
 နေရာယူနိုင်လာတဲ့ အပေါ် နိုင်ငံတကာက
 ကျောင်းသားသမဂ္ဂတွေကရော ဘယ်လိုရှိသလဲဆိုတာ
 လေ့လာချင်လာတာနဲ့ လေ့လာကြည့်လိုက်တာ ကျွန်တော် အတော်
 ရှက်သွားပါတယ်။ ဖွံ့ဖြိုးပြီးနိုင်ငံတွေက ကျောင်းသား

သမဂ္ဂအဆောက်အဦပုံတွေ မြင်လိုက်ရတော့ ကိုယ့်နိုင်ငံမှာ က
မြတ်ရိုင်းတော ဖြစ်နေတဲ့
ကျောင်းသားသမဂ္ဂအဆောက်အဦမြေကွက်လပ်နဲ့ နှိုင်းယှဉ်ပြီး ဖြစ်မှ
ဖြစ်ရလေလို့ ခံစားမိတယ်။ ကိုယ်လေ့လာမိသမျှကိုလည်း ကိုလည်း
ပြန်မျှဝေပေးချင်စိတ် ပေါ်ပေါက်လာခဲ့တယ်။ ဒါကြောင့်
ကျောင်းသားသမဂ္ဂဆိုတဲ့ အခေါ်အဝေါ်ကစပြီး အချက်အလက်တချို့ကို
မျှဝေပေးချင်ပါတယ်။

ကျောင်းသားသမဂ္ဂ အခေါ်အဝေါ်

ကျောင်းသားသမဂ္ဂကို တခြားအခေါ်အဝေါ်တွေနဲ့
သုံးနှုန်းခေါ်ဝေါ်ကြတာတွေလည်း ရှိပါတယ်။ တခြား
အခေါ်အဝေါ်တွေကကျောင်းသားအုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့ (Student
government)၊ လွတ်လပ်တဲ့ ကျောင်းသားသမဂ္ဂ (Free Student union)၊
ကျောင်းသား ဆီးနိတ် (Student Senate)၊ ကျောင်းသားအသင်း
(Students' Association)၊ ကျောင်းသားအစည်းအရုံး (Guild of
Students)၊ ကျောင်းသားထုရဲ့ အုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့ (Government of
Students' Body) စသဖြင့်ပါ။ အသုံးအများ ဆုံးက ကျောင်းသား သမဂ္ဂ
(Students' Union) ဖြစ်ပါတယ်။

အဓိပ္ပာယ်ဖွင့်ဆိုချက်

ဘယ်လိုပဲခေါ်ခေါ် 'ကျောင်းသားသမဂ္ဂ' ဆိုတာ ကောလိပ်တွေ၊
တက္ကသိုလ်တွေနဲ့ အထက်တန်းကျောင်းတွေမှာ တည်ရှိတဲ့ ကျောင်းသူ
ကျောင်းသားများ ဆိုင်ရာ အဖွဲ့အစည်းဖြစ်ပါတယ်။
(မူလတန်းကျောင်းတွေမှာ မရှိပါဘူး။) ကျောင်းသားသမဂ္ဂရဲ့ အထက်မှာ

အစိုးရက အုပ်ချုပ်မထားပါဘူး။ အစိုးရနဲ့ ဆက်ဆံနိုင်တဲ့
ကျောင်းသားတွေရဲ့ ကိုယ်စားလှယ်အဖွဲ့အစည်း ဖြစ်ပါတယ်။

ကျောင်းသားသမဂ္ဂအဆောက်အဦ

တက္ကသိုလ်ကောလိပ်တွေမှာ ဆိုရင်
သက်ဆိုင်ရာတက္ကသိုလ်ကောလိပ် နယ်မြေမှာ ကျောင်းသားသမဂ္ဂ
အဆောက်အဦ ထားရှိပါတယ်။ ကျောင်းသားသမဂ္ဂက
အဲဒီအဆောက်အဦကို လူမှုရေးရည်ရွယ်ချက်တွေ၊ အဖွဲ့အစည်း
ဆိုင်ရာလှုပ်ရှားမှုတွေအတွက် အသုံးပြုပါတယ်။
အ မေ ရီ က န် ပြ ည် ထော င် စု မှာ ဆိုရင်
ကျောင်းသားသမဂ္ဂအဆောက်အဦကို ကျောင်းသားအရေးလှုပ်ရှားမှု
ဗဟိုဌာနချုပ် (Student Activity Center) လို့ သဘောထားပါတယ်။

ကျောင်းသားသမဂ္ဂရဲ့ ရည်ရွယ်ချက်

ကျောင်းသားသမဂ္ဂရဲ့ ရည်ရွယ်ချက်၊ ဖွဲ့စည်းပုံ၊ ထူထောင်ပုံ၊
ကျင့်သုံးပုံတွေဟာ တစ်နိုင်ငံနဲ့ တစ်နိုင်ငံ မတူကွဲပြားကြပါတယ်။
အခြေခံအားဖြင့် တူညီတဲ့ အချက်ကတော့
ကျောင်းသူကျောင်းသားထုကြီး တစ်ရပ်လုံးရဲ့ အကျိုးစီးပွားကို
ကိုယ်စားပြုဆောင်ရွက်ပေးတာ ဖြစ်ပါတယ်။

တချို့ကျောင်းသားသမဂ္ဂတွေဟာ ကျောင်းသူကျောင်းသားထုကြီး
တစ်ရပ်လုံးရဲ့ အကျိုးစီးပွားကို အဖွဲ့အစည်းအတွင်းပိုင်း ဆိုင်ရာမှာ
သာမက အဖွဲ့အစည်းအပြင်ပိုင်းဆိုင်ရာအတွက်လည်း
ကိုယ်စားပြုဆောင်ရွက်ပေးပါတယ်။ ကိုယ့်သက်ဆိုင်ရာတက္ကသိုလ်

အဝန်းအဝိုင်း တစ်ခုအတွင်းပိုင်းဆိုင်ရာ ကိစ္စသာမက တစ်နိုင်ငံလုံး၊
တစ်မျိုးသားလုံးဆိုင်ရာကိစ္စတွေကိုပါ လှုပ်ရှား ဆောင်ရွက်ပါတယ်။
ကျောင်းသားသမဂ္ဂအဖွဲ့ဝင်တွေဟာလည်း
သ မ ဂ္ဂ လု ပ် င န်း ကော် မ တီ တ စ် ခု ခု မှာ ပါဝင်လှုပ်ရှားရင်း၊
အစည်းအဝေးတွေ တက်ရင်းကနေ ခေါင်းဆောင်နေရာကို
ရောက်ရှိလာတာ များ ပါတယ်။

တချို့ကျောင်းသားသမဂ္ဂတွေဟာ နိုင်ငံရေးဦးတည်ချက်ရှိတဲ့ အဖွဲ့
အစည်းတွေ ဖြစ်ကြပါတယ်။ နိုင်ငံရေးသမားတွေ
ပေါ်ထွက်လာအောင်လေ့ကျင့်ရာ သင်တန်းကျောင်းကြီးသဘော
ဆောင်ကြပါတယ်။ သမဂ္ဂ အဖွဲ့ဝင် ကျောင်းသူကျောင်းသားတွေဟာ
အသက်ငယ်ပြီး အတွေ့အကြုံ နုနယ်သေးတဲ့ အတွက် သမဂ္ဂအနေနဲ့
ကိုယ့်လူတွေကို စာများများ ဖတ်အောင် အားပေးရပါတယ်။
နိုင်ငံရေးလှုပ်ရှားမှုအမျိုးမျိုးမှာ ပါဝင်ခိုင်းပြီး စကား အချေအတင်
(debate) လုပ်တတ်အောင် လေ့ကျင့်ပေးရပါတယ်။ တိမ်းစောင်းမှု
မဖြစ်အောင် လေ့ကျင့်ပေးရပါတယ်။ များ သောအားဖြင့်
ကျောင်းသာသမဂ္ဂတွေဟာ ဘယ်လိုအမျိုးအစား
နိုင်ငံရေးအဖွဲ့အစည်းတွေကို မဆို ကျောင်းသားအရေး (လိုအပ်တဲ့
ပံ့ပိုးမှုအင်္ဂါရပ်တွေ အပြည့်အဝရရှိရေး၊ အထောက်အကူပေးမှုတွေ
ရရှိရေး၊ ဝန်ဆောင်မှုတွေ ရရှိရေး၊ ပညာရေးစနစ် ကောင်းမွန်ရေး
အစရှိတဲ့) ကို ဦးထိပ်ထားပြီး တူညီတဲ့ ရပ်တည်ချက်နဲ့
ဆက်ဆံတတ်ကြပါတယ်။

တချို့ကျောင်းသားသမဂ္ဂတွေဟာ သက်ဆိုင်ရာတက္ကသိုလ်နယ်မြေ
အတွင်းက တခြားအဖွဲ့အစည်းတွေအတွက် အသုံးစရိတ်
ဘတ်ဂျက်တွေကို စီမံခန့်ခွဲခွင့်၊ အသိအမှတ်ပြုခွင့်တွေ

တရားဝင်ရရှိထားကြပါတယ်။ တချို့ ကျောင်းသားသမဂ္ဂတွေဟာ
ဘွဲ့ရသွားသူတွေကိုပါ သမဂ္ဂဝင်တွေအဖြစ်
ဆက်လက်အသိအမှတ်ပြုထားကြပါတယ်။ ဘွဲ့ရသွားသူတွေအတွက်
သီးခြားအဖွဲ့တစ်ဖွဲ့ (Postgraduate Representative Body) ခေါင်းစဉ်နဲ့
ကျောင်းသားသမဂ္ဂအတွင်းမှာ ထည့်သွင်းထားကြပါတယ်။

အထက်မှာ ဖော်ပြခဲ့သလို ကျောင်းသားသမဂ္ဂတွေဟာ နိုင်ငံအလိုက်
အခေါ်အဝေါ်တွေ၊ ရည်ရွယ်ချက်၊ ဖွဲ့စည်းပုံ၊ ထူထောင်ပုံ၊ ကျင့်သုံးပုံတွေ
ကွဲပြားခြားနားတယ်ဆိုပေမယ့် ကျောင်းသားအရေး
ဦးထိပ်ပန်ဆင်တာတော့အတူတူပဲ ဖြစ်ပါတယ်။
သက်ဆိုင်ရာနိုင်ငံတွေရဲ့ နိုင်ငံရေးစနစ်တွေအပေါ်မူတည်ပြီး
ကျောင်းသားသမဂ္ဂတွေ ရရှိတဲ့ အခွင့်အရေးကတော့
ကွာခြားသွားနိုင်ပါတယ်။ မကွာခြားတာကတော့ ကျောင်းသားတွေရဲ့
စည်းလုံးညီညွတ်မှု ဖြစ်ပါတယ်။ ပထမဦးဆုံး (အမည်ခံပဲဖြစ်ပါစေ)
ကွန်မြူနစ်ပါတီအုပ်ချုပ်တဲ့ တရုတ်ပြည်သူ့သမ္မတနိုင်ငံက
ကျောင်းသားသမဂ္ဂတွေကို အရင်ဆုံး လေ့လာတင်ပြလိုပါတယ်။

တရုတ်ပြည်ကျောင်းသားသမဂ္ဂ

တရုတ်ပြည်ကျောင်းသားသမဂ္ဂတွေဟာ တက္ကသိုလ်အဆင့်မှာ ဖွဲ့
စည်းခွင့်ရပါတယ်။ တက္ကသိုလ်တိုင်းမှာ ကျောင်းသားသမဂ္ဂတွေ
ရှိကြပါတယ်။ တရုတ်ဘာသာစကားနဲ့ 'ရွယ်စင်းဂွေ'လို့ ခေါ်ပါတယ်။
တက္ကသိုလ် အလိုက် ကျောင်းသားသမဂ္ဂအဖွဲ့ဝင်ဖြစ်ဖို့
သတ်မှတ်ချက်တွေ မတူကြပါဘူး။ တူညီတာတစ်ခုက
ကျောင်းသားသမဂ္ဂအားလုံးကို တရုတ်ပြည်ကွန်မြူနစ် လူငယ်အဖွဲ့က
ထိန်းချုပ်ထားတာဖြစ်တယ်။ ဒါကြောင့် သူတို့ ရဲ့ လှုပ်ရှားမှု မှန်သမျှဟာ

ကွန်မြူနစ်လူငယ်အဖွဲ့ရဲ့ ကွပ်ကဲမှုနဲ့ လှုပ်ရှားရတာမို့ လွတ်လပ်မှု
အထူးကိုအားနည်းတာ ဖြစ်ပါတယ်။အဲဒီလို အချုပ်အချယ်ခံထားရတဲ့
အောက်မှာ တောင် ကျောင်းသားသမဂ္ဂထဲက ဒီမိုကရေစီလိုလားတဲ့
ကျောင်းသားခေါင်းဆောင်တွေဟာ ကျောင်းသားထုတစ်ရပ်လုံးကို
လှုံ့ဆော်ပြီး ၁၉၈၉ ခုနှစ် ဧပြီလကစလို့ ကမ္ဘာကျော်တဲ့ ထင်အန်မင်
ဒီမိုကရေစီရေး ဆန္ဒပြပွဲကြီးကို ဖော်ထုတ်ခဲ့ကြပါတယ်။
ကျောင်းသားခေါင်းဆောင်တွေဟာ အစပိုင်းမှာ ဒီမိုကရေစီရေးကို
ရှေ့တန်းတင်ခဲ့ကြပေမယ့် နောက်ပိုင်းကျတော့ တစ်ပြည်လုံးက
ကျောင်းသားတွေပါဝင်နိုင်ရေးကို ရှေ့ရှုပြီး လာဘ်စားမှု ပပျောက်ရေးနဲ့
ခရိုနီပပျောက်ရေးကြွေးကြော်သံနှစ်ခုကိုသာ တင်ခဲ့ကြတယ်။
တကယ်လည်း တစ်ပြည်လုံးက ကျောင်းသားတွေဟာ
ပေကျင်းမြို့တော်ကို ချီတက်လာကြပြီး တစ်ခဲနက်ဆန္ဒပြခဲ့ကြတယ်။
တရုတ်ပြည်ကွန်မြူနစ် ပါတီခေါင်းဆောင်တွေဟာ ကျောင်းသားတွေနဲ့
ဘယ်လိုမှ စေ့စပ်လို့ မရတဲ့ အဆုံး၁၉၈၉ ခုနှစ် ဇွန်လ ၃ ရက်နေ့မှာ
တပ်နီတော်ခြေလျင်တပ်တွေနဲ့ တင့်ကားတပ်တွေ သုံးပြီး
အပြုတ်ချေမှုန်းခဲ့ကြတယ်။ ကျောင်းသားတွေရော ကျောင်းသားတွေကို
ဝန်းရံအားပေးတဲ့ အရပ်သားတွေပါ သေသူသေ၊ ဒဏ်ရာရသူရ
ဖြစ်ကုန်ကြတယ်။ ပေကျင်းမြို့မှာ သာမက ကျန်တဲ့ မြို့ကြီးတွေမှာ
လည်း အလားတူ ချေမှုန်းတာခံခဲ့ရတယ်။ သုံးရက်လောက်
ဖြိုခွင်းယူရတယ်။ တရုတ်အစိုးရရဲ့ တရားဝင်ထုတ်ပြန်ချက်အရ
ကျောင်းသား ၃၆ ယောက်၊ အရပ်သား ၁၇၂ ယောက်၊ တပ်နီတော်က
စစ်သား ၁၀ ယောက်၊ လက်နက်ကိုင်ရဲတပ်ဖွဲ့ဝင် ၁၃
ယောက်အပါအဝင် စုစုပေါင်း ၂၄၁ ယောက် သေဆုံးပြီး ၇၀၀၀ ကျော်
ဒဏ်ရာရခဲ့တယ်လို့ ဆိုပါတယ်။ လက်တွေ့မှာ တော့ တရုတ်အစိုးရ

ထုတ်ပြန်ကြေညာတဲ့ အရေအတွက်ထက် ပိုများ တယ်လို့ နိုင်ငံတကာက ပြောဆိုခဲ့ကြပါတယ်။

၁၉၈၉ ခုနှစ် မေလ ၂၈ ရက်နေ့တွင် တွေ့ရသော ထင်အန်မင်ကျောင်းသားသပိတ်စခန်းတစ်ခု။

အဲဒီဆန္ဒပြပွဲကြီးကို ဖြိုခွင်းပြီးနောက်မှာ တရုတ်အစိုးရဟာ ကျောင်းသားသမဂ္ဂတွေကို ပိုပြီး တင်းတင်းကျပ်ကျပ် ချုပ်ကိုင်ခဲ့တယ်လို့ သိရပါတယ်။ အဲဒီဆန္ဒပြပွဲကြီးကိုလည်း တန်ပြန်တော်လှန်ရေး လှုပ်ရှားမှုလို့ နာမည် ပေးခဲ့ပါတယ်။ ဒါပေမယ့် ကျောင်းသားတွေနဲ့ ပြည်သူတွေကို အင်းအားသုံးဖြိုခွင်းခဲ့တဲ့ အတွက် ပေါ်ပေါက်လာတဲ့ ရလဒ်တွေကတော့ တရုတ်ပြည်ထိပ်ပိုင်းခေါင်းဆောင်တွေ အပြောင်းအလဲဖြစ်ကုန်တယ်။ နိုင်ငံတကာက (တရုတ်ပြည်လက်အောက်ခံနိုင်ငံတွေမှ အပ) ပြစ်တင်ရှုတ်ချခြင်း ခံခဲ့ရတယ်။ အမေရိကန်ပြည်ထောင်စုနဲ့ ဥရောပသမဂ္ဂက တရုတ်ပြည်ကို လက်နက်ရောင်းမပေးတော့ဘူးလို့ ဆုံးဖြတ်ချက်ချလိုက်တာ ယနေ့အထိ ရောင်းမပေးတော့ပါဘူး။

၁၉၈၉ ထင်အန်မင်ကျောင်းသားသပိတ်ကို
တရုတ်အစိုးရက အင်အားသုံးချေမှုန်းခဲ့ပုံ။

တရုတ်ပြည်တွင်း ကျောင်းသားသမဂ္ဂတွေဟာ ကွန်မြူနစ်လူငယ်အဖွဲ့ရဲ့ ထိန်းချုပ်မှုအောက်မှာ ငြိမ်သက်သွားခဲ့ပေမယ့် ပြည်ပရောက် ကျောင်းသားသမဂ္ဂတွေကတော့ ဇွန်လ ၄ ရက်နေ့ရောက်တိုင်း ကျောင်းသားနဲ့ ပြည်သူတွေ သွေးမြေကျရတဲ့ နေ့အဖြစ် အထိမ်းအမှတ်ပွဲတွေ ဆက်လုပ်နေကြတယ်လို့ သိရပါတယ်။

အမေရိကန်ပြည်ထောင်စုကျောင်းသားသမဂ္ဂ

အမေရိကန်ပြည်ထောင်စုဟာ ဒီမိုကရစီနိုင်ငံကြီး ဖြစ်လေတော့ ကျောင်းသားသမဂ္ဂတွေဟာ လွတ်လပ်မှုအပြည့်အဝ ရှိကြပါတယ်။ အမေရိကန်ပြည်ထောင်စုမှာ ကျောင်းသားသမဂ္ဂဆိုတဲ့ အခေါ်အဝေါ်ကို မသုံးနှုန်းဘဲ ကျောင်းသားအစိုးရ ဒါမှ မဟုတ် ကျောင်းသားအုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့ (Student Government) လို့ သုံးနှုန်းပါတယ်။ အိုင်အိုဝါပြည်နယ် တက္ကသိုလ်မှာ ကျောင်းသားထုရဲ့ အုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့ ဒါမှ မဟုတ် ကျောင်းသားထုရဲ့ အစိုးရ (Government of the Student Body) လို့ သုံးပါတယ်။ ယေးလ်တက္ကသိုလ်မှ ယေးလ်ကောလိပ်ကောင်စီ(Yale College Council) လို့ သုံးနှုန်းပါတယ်။ အနှစ်သာရက အတူတူပါ။

ကျောင်းသားအုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့တွေဟာ သက်ဆိုင်ရာတက္ကသိုလ်တွေ အလိုက် ဖွဲ့စည်းပုံကွဲပြားမှုတွေ ရှိကြပါတယ်။ တက္ကသိုလ်တွေမှာ သီးသန့်ဖွဲ့စည်းပုံသဘောဆောင်တဲ့ ကျောင်းသားအုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့တွေ ရှိကြပါတယ်။ တချို့ကျောင်းသားအုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့တွေဟာ ရန်ပုံငွေ (ဘက်ဂျက်) တောင့်တင်းကြပါတယ်။ လောစ့်အိန်ဂျယ်လိစ်မှာ ရှိတဲ့ ကာလီဖိုးနီးယားတက္ကသိုလ်က ကျောင်းသားအုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့ဆိုရင်(၂၀၁၃ ခုနှစ်စာရင်းအရ) ရန်ပုံငွေ

အမေရိကန်ဒေါ်လာ ၃၉ သန်း ပိုင်ဆိုင်ထားပါတယ်။
အမေရိကန်ပြည်ထောင်စုရဲ့ လစ်ဘရယ်
အနုပညာကောလိပ်ကျောင်းတွေကျတော့
ကောလိပ်ကျောင်းတစ်ကျောင်းကို ကျောင်းသားအုပ်ချုပ်ရေး
အဖွဲ့တစ်ဖွဲ့မထားဘဲ စုပေါင်းပြီး တစ်ဖွဲ့တည်း ဖွဲ့ထားကြတာလည်း
ရှိပါတယ်။ အတော်များများ ကျောင်းတွေမှာ
ကျောင်းသားဆရာကောင်စီ (Student-Faculty Council) တွေလည်း
ဖွဲ့ထားကြပါတယ်။ အဲဒီကောင်စီကို ကျောင်းသားအုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့က
ကျောင်းသားတွေနဲ့ ဆရာတွေထဲကနေ ရွေးကောက်တင်မြှောက်
ဖွဲ့စည်းထားကြတာပါ။

အတော်များများ ကျောင်းသားအုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့တွေဟာ
အမေရိကန် ပြည်ထောင်စုအစိုးရရဲ့ ဖွဲ့စည်းပုံအတိုင်း
ဖွဲ့စည်းထားကြပါတယ်။ အခွင့်အာဏာပိုင်း၊ ဥပဒေပြုအပိုင်း၊
တရားစီရင်ရေးအပိုင်းဆိုတဲ့ အစိတ်အပိုင်းတွေပါဝင်တယ်။
ဗ ဟို အ စိုး ရ ဖွဲ့ စ ည်း ပုံ မှာ မပါဝင်တဲ့ အစိတ်အပိုင်းတွေ
တည့်သွင်းထားတာလည်း ရှိတယ်။ ဥပမာအားဖြင့်-
ဥပဒေပြုဗီတိုအာဏာ (Legislative Veto)၊ ပရိုဂရမ်ဌာနခွဲတွေ
(Programming Branches)၊ ဦးဆောင် အစိတ်အပိုင်းတွေ (Initiatives)၊
ပြန်လည်ခေါ်ယူရေး အစိတ်အပိုင်း (recall)၊ ဆန္ဒခံယူပွဲအစိတ်အပိုင်း
(Referendum) တွေ ပါဝင်တာမျိုး ဖြစ်ပါတယ်။ တချို့ကိစ္စတွေမှာ
ကျောင်းသားအုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့တွေဟာ ကော်ပိုရိတ် ပုံစံကို
အတုခိုးကြတယ်။ စီးပွားရေးလုပ်ငန်းတွေနဲ့ ပတ်သက်ရတဲ့ ရုံးအဖွဲ့
တွေအတွက် ဘဏ္ဍာရေးဆိုင်ရာ ဒုတိယဥက္ကဋ္ဌ အဆင့်နေရာတွေ၊
ဒါရိုက်တာ အဆင့်နေရာတွေ ခန့်အပ်ပေးထားတာမျိုးပါ။

ကျောင်းသားအုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့ရဲ့
အောက်ပါအတိုင်းဖြစ်ပါတယ်။

တာဝန်ရှိမှုတွေက

- ကျောင်းသူကျောင်းသားထု တစ်ရပ်လုံးနဲ့ ပတ်သက်မှုတွေ၊
အကျိုးစီးပွားတွေကို ကိုယ်စားပြုပြီး ကောလိပ်အဆင့်
ကျောင်းသူကျောင်းသားတွေ၊ မဟာဌာန ဆရာဆရာမတွေ၊
အုပ်ချုပ်ရေးမှူးတွေ၊ ရုံးအဖွဲ့ဝင်တွေနဲ့ ဖွဲ့စည်းထားတဲ့ ကော်မတီတွေမှာ
တာဝန်ထမ်းဆောင်ခြင်း

- စည်းမျဉ်းအရ ထုတ်ပေးဖို့ လိုအပ်တဲ့ ငွေကြေးတွေကို
ကျောင်းသားရေးရာ လှုပ်ရှားမှုတွေအတွက် ကလပ်တွေ၊
အဖွဲ့အစည်းတွေ၊ တက္ကသိုလ် နယ်မြေအတွင်းက ရုံးတွေအတွက်
ခွဲဝေပေးရခြင်း

- တက္ကသိုလ်နယ်မြေအဆင့် အစီအစဉ်တွေအတွက် ငွေကြေး
ကျောထောက်နောက်ခံ ပြုပေးရခြင်း
(ကျောင်းသူကျောင်းသားဟောင်းတွေ ပြန်လည်တွေ့ဆုံပွဲ၊
တေးဂီတဖျော်ဖြေပွဲ၊ အခမ်းအနားပွဲ၊ ဟောပြောပွဲ၊
ဖျော်ဖြေတင်ဆက်မှုပွဲ၊ လျှော့ဈေးကတ်ပြားပေးပွဲ၊ စာအုပ်လဲလှယ်ပွဲ
အစရှိတဲ့ အစီအစဉ်မျိုးတွေ ဖြစ်ပါတယ်။)

- ကျောင်းသားအဖွဲ့အစည်းတွေအတွက်
စည်းမျဉ်းဥပဒေရေးဆွဲပေးခြင်း ကျောင်းသားအုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့တွေနဲ့
တက္ကသိုလ်အုပ်ချုပ်ရေးရုံး ဆက်စပ်မှု အမေရိကန်ပြည်ထောင်စုက
အများ စုတက္ကသိုလ်နဲ့ ကောလိပ်တွေ (အစိုးရပိုင်ဖြစ်စေ၊
ပုဂ္ဂလိကပိုင်ဖြစ်စေ) ကို အုပ်ချုပ်ရေး ဘုတ်အဖွဲ့ (Board of Trustees)
ဒါမှ မဟုတ် ရင်ခွင်ပိုက်အုပ်ချုပ်ရေးဘုတ်အဖွဲ့ (Board of Regents) နဲ့

အု ပ် ချ ပ် ပါ တ ယ် ။ ၂၀၁၃ ခုနှစ်မှာ ပြုလုပ်ခဲ့တဲ့ ကွင်းဆင်း
လေ့လာမှုတွေအရ အုပ်ချုပ်ရေးဘုတ်အဖွဲ့ထဲမှာ
ကျောင်းသားအုပ်ချုပ်ရေး အဖွဲ့ထဲက ကျောင်းသားတစ်ဦးဟာ
မဲပေးပိုင်ခွင့်ရှိတဲ့ ဘုတ် အဖွဲ့ဝင်အဖြစ် ပါဝင်ခွင့်ရတဲ့
ကျောင်းသားအုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့ဟာ ရှိရှိသမျှ ကျောင်းသား
အုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့တွေရဲ့ ၂၀ ရာခိုင်နှုန်းပဲ ရှိသေးတယ်လို့
သိရပါတယ်။

စံပြကျောင်းသားအုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့အဆောက်အဦတွေ

အ မေ ရီ က န် ပြ ည် ထော င် စု မှာ ကျောင်းသားသမဂ္ဂ
အဆောက်အဦတွေဟာ သက်ဆိုင်ရာတက္ကသိုလ် ကောလိပ်တိုင်းမှာ
ရှိကြပါတယ်။ ကျောင်းသား အရေးလှုပ်ရှားမှုဗဟိုဌာနချုပ်လို့
ခေါ်ပါတယ်။ အဲဒီအဆောက်အဦတွေမှာ
ကျောင်းသူကျောင်းသားတွေကို ဖြည့်ဆည်းပေးထားတဲ့
အချက်အလက်တွေ လုံးဝပြည့်စုံတယ်လို့ ပြောနိုင်ပါတယ်။
စံပြကျောင်းသားအုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့ အဆောက်အဦ ၃၀ လောက်ရှိတဲ့
အထဲက နံပါတ်တစ် စွဲတဲ့ အဆောက်အဦ တစ်ခုကို တင်ပြပေးပါမယ်။

အမေရိကန်ပြည်ထောင်စု 'ဟိုင်းပွိုင့်' တက္ကသိုလ်က

ကျောင်းသားအရေးလှုပ်ရှားမှုဟိုဌာနချုပ်အဆောက်အဦ။

အဲဒီအဆောက်အဦကတော့ High Point တက္ကသိုလ်က ကျောင်းသားအရေး လှုပ်ရှားမှုဟိုဌာနချုပ် အဆောက်အဦ ဖြစ်ပါတယ်။ ခမ်းနားမှုကို ပုံမှာ တွေ့နိုင်ပါတယ်။ အားကစားရုံ၊ ရေကူးကန်၊ စားသောက်ဆိုင်တန်း၊ စာအုပ်ဆိုင်၊ ရုံးခန်း၊ နားနေခန်း အစုံအလင် ပါဝင်ဖွဲ့စည်းထားပါတယ်။ စာတိုက်ရုံးနဲ့ ပါ တွဲဆက်ပေးထားပါတယ်။ အစည်းအဝေးခန်းတွေလည်း ပါဝင်ပါတယ်။

အခုတင်ဆက်ပေးခဲ့တာတွေဟာ အစပျိုးချက်မျှသာ ဖြစ်ပါတယ်။ ဆက်လက်လေ့လာမယ်ဆိုရင် ကမ္ဘာတစ်ဝန်းလုံးမှာ လေ့လာစရာ ကျောင်းသားသမဂ္ဂတွေ အများကြီးရှိပါတယ်။ တကယ်တော့ နိုင်ငံတကာကို လေ့လာတယ်ဆိုရာမှာ လည်း ပုံတူကူးချဖို့ မလိုပါ။ လိုရာဆွဲသုံးဖို့ လည်း မဟုတ်ပါဘူး။ ကိုယ်မလုပ်ချင်တဲ့ အရာတစ်ခုအတွက် ဟိုနိုင်ငံမှာ အဲဒီလိုလုပ်မထားလို့ မလုပ်သင့်ပါဘူး ဆိုတဲ့ အကြောင်းပြချက်မျိုးလည်း မမှန်ကန်ဘူးလို့ ပါတယ်။ နိုင်ငံတကာကနေ မိမိအတွက် အကျိုးပြုတာတွေကိုသာ ဆွဲထုတ် အသုံးချရမှာ ပါ။

ဘာပဲဖြစ်ဖြစ် အခုပေါ်ပေါက်နေတဲ့ ကျောင်းသားအရေးဟာ နိုင်ငံတော်အစိုးရအတွက် အခွင့်အလမ်းကောင်းတစ်ခု ဖြစ်ပါတယ်။ ကျောင်းသူ ကျောင်းသားတွေအတွက်၊ ပညာရေးကဏ္ဍအတွက် အကျိုးရှိမယ့်အချက်အလက်တွေကို ညှိနှိုင်းဆွေးနွေး တည်ဆောက်ပေးခြင်းအားဖြင့် ဒီမိုကရေစီ ပြုပြင်ပြောင်းလဲရေးမှာ အထောက်အကူဖြစ်သွားလိမ့်မယ်လို့ ထင်မြင်ယူဆမိပါတယ်။

စောင့်ကြည့်သတင်းဂျာနယ် (၁၀-၃-၂၀၁၅)

* * *